

LA NOSTRA ÈTICA

Guia didàctica d'utilització dels materials

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. PROPOSTA METODOLÒGICA.....	3
3. SEGUIMENT	5

1. INTRODUCCIÓ

L'extensió i aprofundiment dels valors que una entitat considera cabdals suposa un procés de canvi cultural. Això implica l'esforç continuat de tota l'organització per tal de que la millora esdevingui una realitat en les pràctiques quotidianes. Els materials de *La nostra ètica* i aquesta *Guia didàctica* volen ajudar en aquest procés.

Aquesta *Guia didàctica* és una proposta d'utilització dels següents materials:

- 1) ***L'Ètica de Dincat***. Un document, publicat en forma de diari, que recull i explica els set valors que Dincat considera imprescindibles per a totes les entitats i professionals que atenen persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament.

Aquest diari va dirigit a totes les persones interessades en l'ètica aplicada als serveis socials. És recomanable que abans de començar a treballar les qüestions ètiques amb les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament i les seves famílies, els professionals entenguin, aprofundeixin i critiquin aquest document.

Cada un dels valors té tres parts principals: (1) la identificació i definició del valor; (2) els principis, drets i deures especialment rellevants d'aquest valor; i (3) les actituds i caràcter de les persones i de les organitzacions especialment rellevants d'aquest valor.

- 2) ***La nostra ètica. Una manera de ser i de fer les coses***. Un document, publicat en forma de llibret i amb lectura fàcil, que recull i explica els set valors i que va dirigit principalment a les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament i a les seves famílies.

- 3) **Pòsters.** De cada valor, s'ha publicat un pòster, per tal de (1) fer visibles a tothom i de forma fàcil els set valors, i (2) disposar d'un material didàctic que faciliti la reflexió sobre cada valor i els canvis. Aquest material va dirigit principalment a les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament i a les seves famílies. Cada pòster pretén ser un element generador de converses, anàlisis i canvis.
- 4) **Web.** El portal electrònic de Dincat dona accés a un espai que recull informacions, experiències i documents d'interès sobre ètica aplicada.

2. PROPOSTA METODOLÒGICA

Els materials estan pensats per (a) llegir-los i entendre'ls, (b) generar reflexió i diàleg, (c) identificar les coses que cal canviar; (d) identificar les coses que cal conservar i (e) emprendre les accions necessàries per fer els canvis o conservar allò valuós.

Es proposa anar treballant un a un tots els valors, dedicant-hi el temps que calgui.

La primera tasca que es proposa és llegir i entendre el contingut d'un valor, identificant i aclarint aquelles parts que no s'entenen. Això es pot fer primer entre els professionals, per exemple a les reunions d'equip, i posteriorment amb les persones ateses i els seus familiars.

Amb les persones ateses s'ha d'anar llegint i explicant el contingut dels materials amb un llenguatge entenedor, amb exemples adaptats a les característiques de les persones, amb els recursos complementaris que es considerin necessaris (exemples, fotografies, dibuixos, curtmetratges, etc.) i amb el temps i tranquil·litat que requereix cada situació. S'ha d'aconseguir que sigui un moment important, interessant i fins i tot divertit per a les persones.

A mesura que es va realitzant aquesta tasca de lectura i comprensió, o bé quan ja s'ha llegit i entès el contingut d'un valor, es proposen aquestes tasques:

- (1) Identificar aquelles qüestions dels materials amb les quals no s'està d'acord, o que hi falten, o que caldria que s'expliquessin millor, o que s'aprofundissin, etc. Aquesta acció vol convidar als lectors i lectores a millorar els materials de *La nostra ètica* i fer-los agents del procés dialògic que caracteritza l'ètica. Us agraïrem molt que les conclusions d'aquesta part les feu arribar a l'Espai de Reflexió i Acció Ètica de Dincat.
- (2) Identificar allò que cal millorar de les pràctiques de l'entitat o de les relacions familiars o socials.
- (3) Identificar allò que cal conservar i cuidar de les pràctiques de l'entitat o de les relacions familiars o socials, perquè és valuós.

Els pòsters han estat pensats per facilitar aquest procés. En aquest sentit, es proposa:

- (1) Penjar el pòster en un lloc o llocs visibles. Es pot acompanyar amb altres elements estètics de reclam o acompanyament, relacionats amb el valor. Aquestes accions persegueixen cridar l'atenció sobre el valor que s'està treballant i estimular el diàleg i l'anàlisi.
- (2) Penjar el pòster sobre el qual el grup treballarà en un lloc que permeti que el grup de persones es puguin seure amb comoditat al voltant. La paret en la qual està el pòster ha de tenir espai per penjar-hi dos pòsters més en blanc.
- (3) En un d'aquests pòsters en blanc s'hi escriu el títol «Coses que ens agradaria que canviessin» i s'hi van anotant les qüestions que les persones que participen en el diàleg consideren que cal canviar. Per exemple, si es parla de la llibertat: «No em puc deixar els cabells llargs», «Quan vaig al bar a

prendre alguna cosa amb els meus amics, he de demanar el tiquet de la consumició, i jo veig que l'altra gent això no ho fa mai», «M'agradaria fer l'amor amb el meu xicot i no puc», etc.

De cada un dels aspectes anotats al pòster, es van concretant les persones que ho poden fer possible, els procediments necessaris per fer-ho i també s'avalua la dificultat o fins i tot la impossibilitat de realitzar-ho, que cal justificar.

A mesura que es vagin aconseguint els canvis, es tatxen del pòster “Coses que ens agradaria que canviessin” i s'anoten al pòster “Coses que hem de cuidar perquè ens agraden”.

- (4) A l'altre pòster en blanc s'hi escriu el títol «Coses que hem de cuidar perquè ens agraden» i es convida a les persones a identificar coses que cal cuidar perquè ens agraden. Per exemple, si es parla de la llibertat: (per exemple: «Quan em volia fer un pírcing i la meva família no ho volien, els educadors em van ajudar a fer-los veure que és un dret que tinc i que sóc jo qui ho ha de decidir», etc.

De cada un dels aspectes anotats al pòster, es van concretant les persones que ho han de fer possible.

3. SEGUIMENT

Caldria que a cada organització, un Comitè (per exemple l'Espai de Reflexió Ètica) o un equip integrat per professionals, persones ateses, famílies, etc. realitzés el seguiment d'aquest programa. Les principals competències d'aquest comitè o comissió serien:

- 1) Implementar aquest programa a la seva organització.

- 2) Planificar les actuacions per millorar o mantenir els aspectes relacionats amb els valors
- 3) Definir uns indicadors que siguin útils per fer el seguiment i avaluació de les actuacions
- 4) Identificar i promoure els recursos necessaris per desenvolupar el pla d'actuacions
- 5) Fer el seguiment i revisió de les actuacions previstes en termes d'assoliment dels objectius previstos

El treball del comitè és cíclic: planificar actuacions, promoure i supervisar el seu desenvolupament, avaluar l'impacte de les actuacions, identificar oportunitats de millora, planificar noves actuacions de millora...